

Sayı: 33847 10 Şubat 2020 Saat: 10:00

Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri, 2010-2018

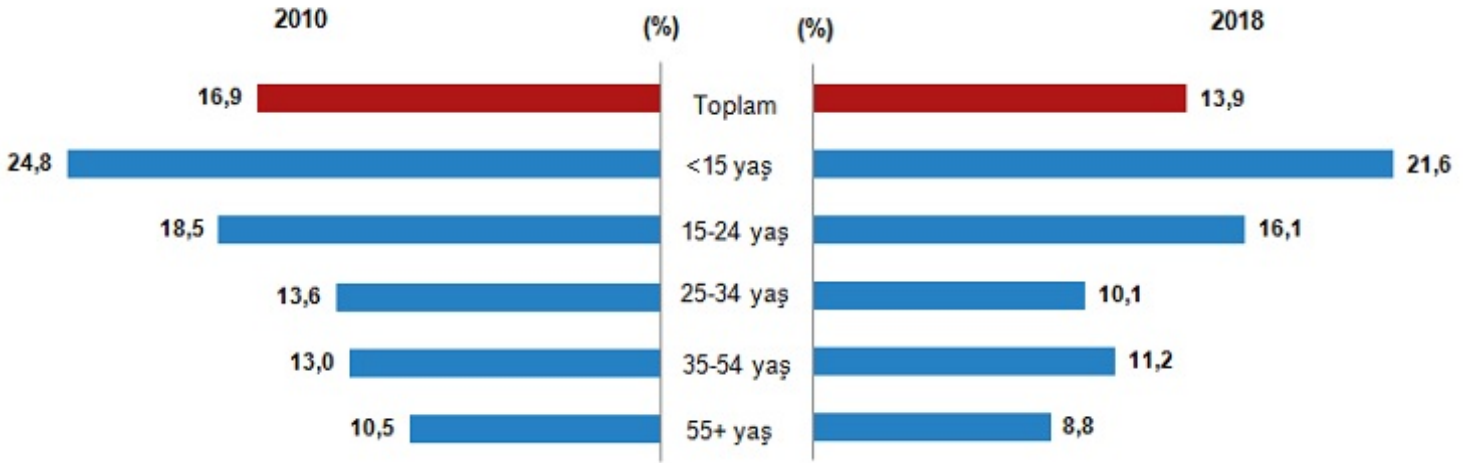
Sürdürülebilir Kalkınma 2030 Gündemi, 25 Eylül 2015 tarihinde gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde kabul edilmiş, bu çerçevede 17 ana amaç ve bu amaçları gerçekleştirmek için 169 hedef belirlenmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma amaç ve hedeflerine erişim düzeyini izleyebilmek amacıyla 232 göstergeden oluşan bir küresel gösterge seti bulunmaktadır.

Küresel göstergelerden hâlihazırda ülkemiz için mevcut olanlar ile ilgili hedefi ölçmeye uygun olduğu değerlendirilen ikame göstergelerin de dahil edildiği, 100 gösterge ve tanımları haber bülteni ekinde yayımlanmaktadır.

Görelî yoksulluk oranı 2010 - 2018 döneminde 3,0 puan azaldı

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %50'si dikkate alınarak hesaplanan yoksulluk sınırına göre, 2010 yılında %16,9 olan yoksulluk oranı, 2018 yılında 3,0 puan azalarak %13,9 olarak gerçekleşti. Yoksulluk sınırının altında kalan 15 yaşın altındaki fertlerin oranı, 2010 yılında %24,8 iken, 2018'de %21,6 oldu. Genç nüfusu temsil eden 15-24 yaş grubunda ise, 2010 yılında %18,5 olan yoksulluk oranı 2018'de %16,1 olarak gerçekleşti.

Yoksulluk sınırının altındaki nüfusun oranı, 2010, 2018

Sosyal koruma harcamalarının toplamı 2018 yılında 442 milyar 607 milyon TL olurken, bu harcamaların gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı %11,9 olarak gerçekleşti.

Beş yaş altı çocukların %8,1'inin fazla kilolu olduğu belirlendi

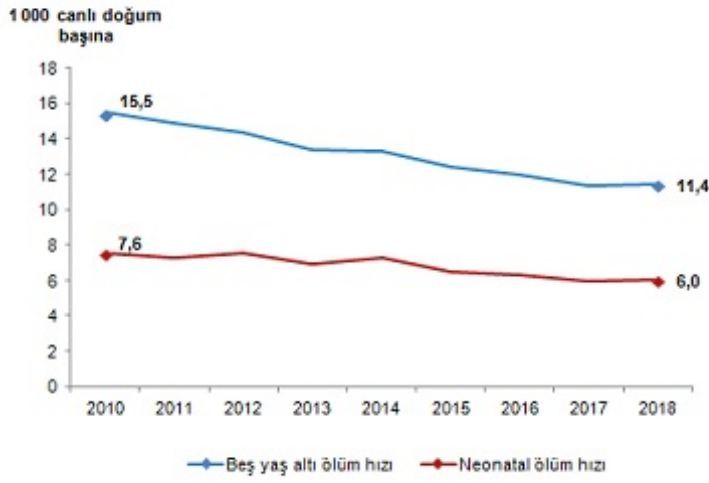
Türkiye'de 2018 yılında beş yaşın altındaki çocukların %1,7'si boyuna göre zayıf iken, bu yaş grubundaki çocukların %8,1'inin boyuna göre fazla kilolu olduğu belirlendi. Boyuna göre kilolu olan beş yaş altı çocukların oranı 2013 yılına kıyasla 2,8 puan azalırken, boyuna göre zayıf olan aynı yaş grubundaki çocukların oranı sabit kaldı.

Anne ve beş yaş altı çocuk ölüm oranları azaldı

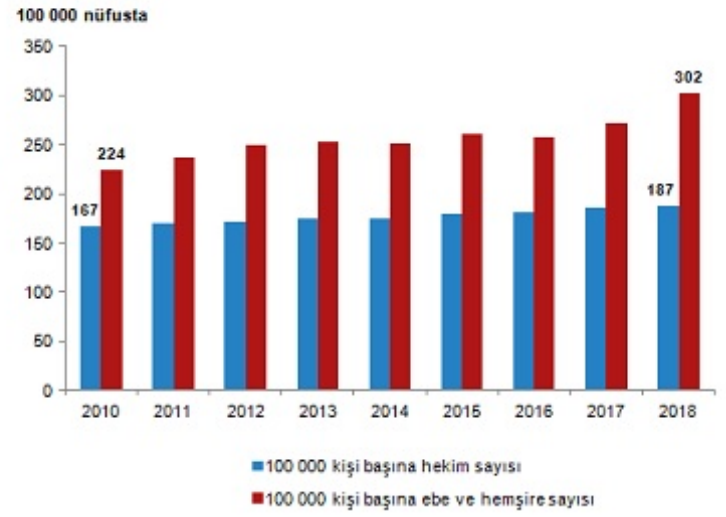
Anne ölüm oranı 2010 yılında yüz bin canlı doğumda 16,7 iken, 2018 yılında bu değer 13,6'ya geriledi.

Beş yaş altı ölüm hızı 2010 yılında bin canlı doğumda 15,5 iken, 2018 yılında 11,4 oldu. Aynı dönemde neonatal ölüm hızı da bin canlı doğum başına 7,6'dan 6,0'a geriledi.

Beş yaş altı ve neonatal ölüm hızı, 2010-2018

100 000 kişi başına hekim ve ebe/hemşire sayısı, 2010-2018

Hastanede gerçekleşen doğumların oranı 2010 yılında %91,6 iken, 2018 yılında %98,0 oldu. Aynı dönemde yüz bin nüfus başına düşen hekim sayısı 167'den 187'ye; ebe ve hemşire sayısı ise 224'ten 302'ye yükseldi.

Kalp damar hastalıkları, kanser, diyabet ve kronik solunum hastalığına bağlı ölümlerin oranı 2010 yılında %73,6 iken, 2018 yılında %68,6 oldu.

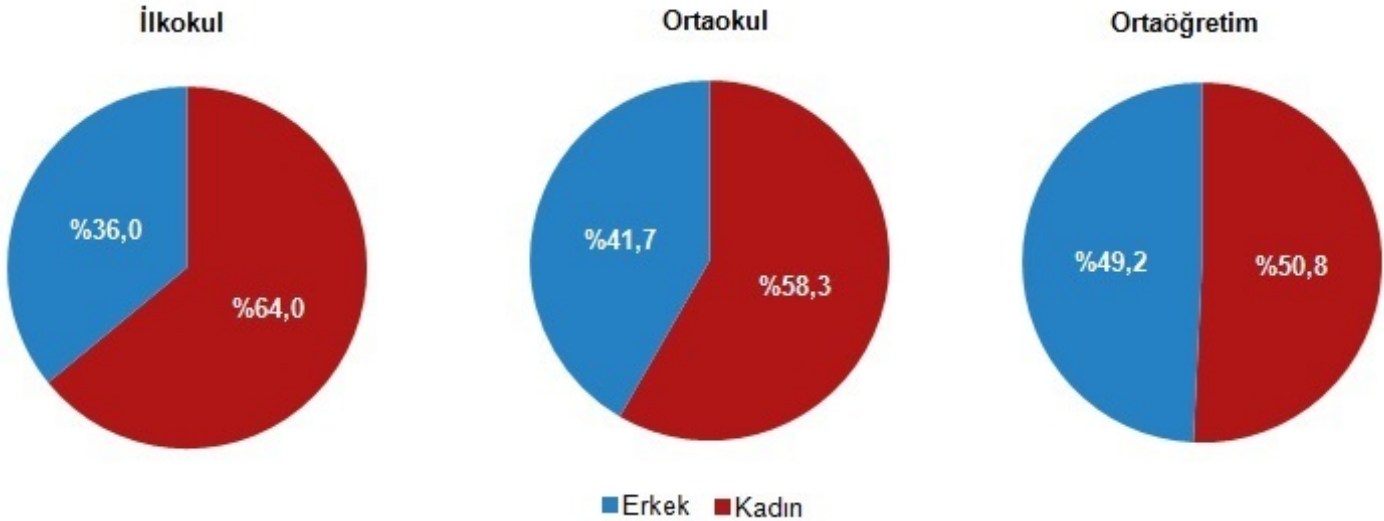
Beş yaşındaki çocukların net okullaşma oranı 2018 yılında %75,2 oldu

Beş yaş net okullaşma oranı 2015 yılında %67,2 iken 2018 yılında 8,0 puan artarak %75,2 olarak gerçekleşti.

Üç ve dört yaşlarındaki çocuklar için erken çocukluk gelişimi endeksi 2018 yılında %73,7 olarak hesaplandı. Kız çocuklar için %78,0 olan endeks değeri, erkek çocuklar için %69,8 oldu.

İlkokul kademesindeki öğretmenlerin 2018 yılında %64,0'ını kadınlar oluşturdu. Kadın öğretmenlerin toplam içindeki oranı ortaokul için %58,3 iken, ortaöğretim seviyesi için %50,8 olarak gerçekleşti.

Eğitim kademelerine göre erkek ve kadın öğretmen sayılarının toplam içindeki oranı, 2018

Yöneticilik pozisyonundaki kadınların oranı 2018 yılında %16,3 oldu

Yöneticilik pozisyonlarındaki kadınların oranı 2012 yılında %14,4 iken 2018 yılında %16,3 olarak gerçekleşti.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki kadınların sandalye oranı, 2018 yılı Milletvekili genel seçimi sonuçlarına göre %17,3 oldu. 1 Kasım 2015 tarihli Milletvekili seçim sonuçlarına göre bu oran %14,7 idi.

Güvenilir işme suyu hizmetlerini kullananların oranı 2018'de %98,6 oldu

Güvenilir şekilde yönetilen işme suyu hizmetlerini kullanan nüfusun oranı 2010 yılında %98,3 iken, 2018 yılında %98,6 oldu. Güvenilir şekilde arıtılmış atıksu oranı ise 2010 yılında %72,8 iken 8,1 puan artışla 2018 yılında %80,9 oldu.

Doğalgaz aboneliği bulunan hanelerin oranı 2014'te %51,0 iken 2018 yılında bu oran %63,5'e yükseldi. Elektriğe erişebilen nüfusun oranı ise 2010 yılından itibaren %100 olarak gerçekleşti.

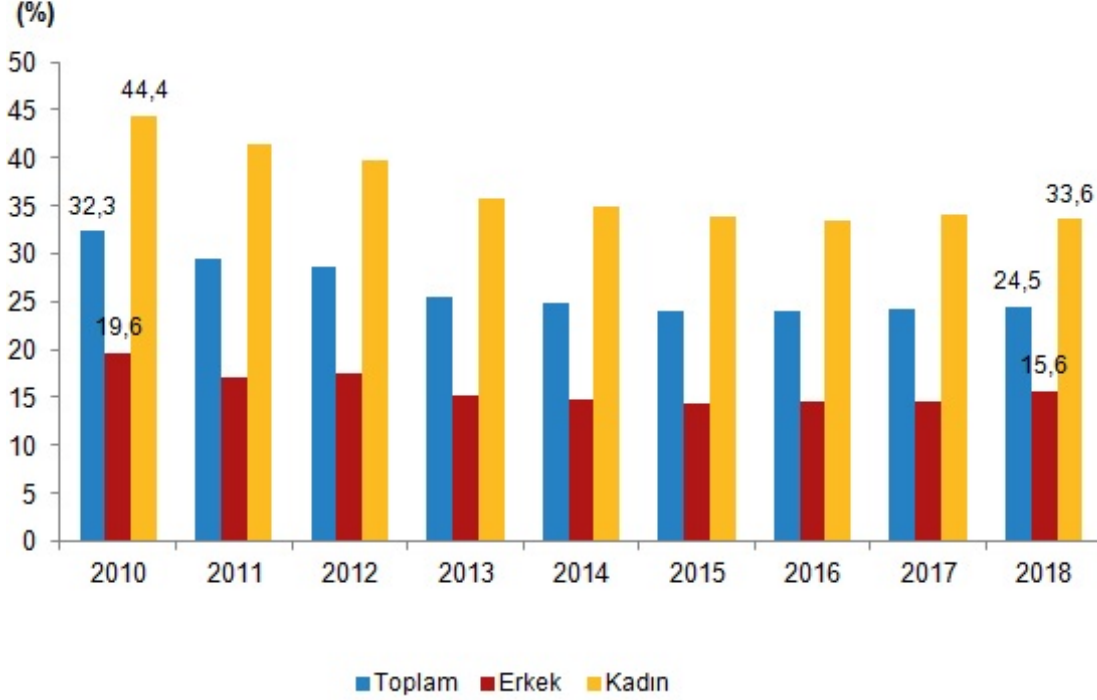
İşsizlik oranı 2018 yılında %11,0 oldu

İşsizlik oranı 2018 yılında erkekler için %9,5 iken kadınlar için %13,9 oldu. İşsizlik oranı yaş grubuna göre incelendiğinde, en yüksek işsizlik oranı %22,0 ile 20-24 yaş grubundaki fertlerde gerçekleşti.

Saatlik ortalama brüt ücret 2018 yılı için 20,7 TL olarak tahmin edildi. Bu değer erkekler için 20,9 TL, kadınlar için 20,3 TL oldu.

Örgün ve yaygın eğitime devam etmeyen ve herhangi bir işte de çalışmayan 15-24 yaşındaki fertlerin oranı 2010 yılında %32,3 iken, 2018 yılında %24,5 olarak gerçekleşti. Bu oran 2018 yılında erkekler için %15,6 iken, kadınlar için %33,6 oldu.

Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı (15-24 yaş), 2010-2018

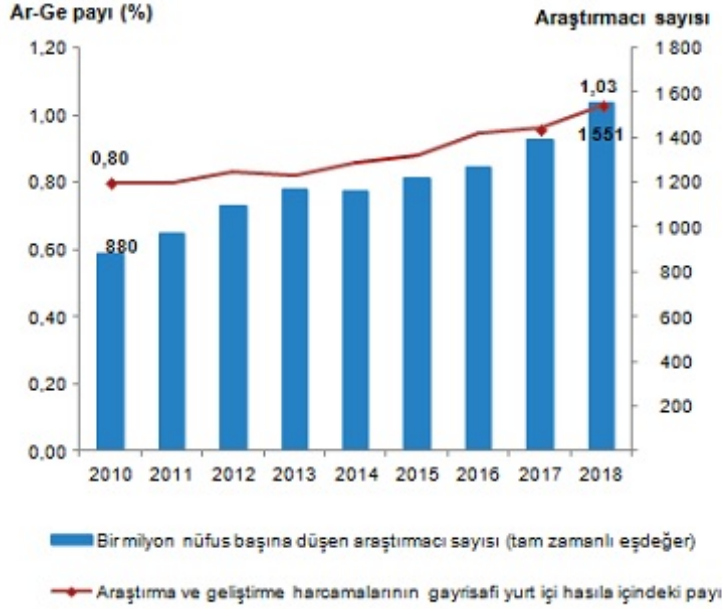
Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı 2018 yılında %1,03'e ulaştı

Araştırma ve geliştirme harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı 2010 yılında %0,80 iken, 2018 yılında %1,03 olarak gerçekleşti. Bir milyon nüfus başına düşen araştırmacı sayısı ise 2010 yılında 880 iken 2018 yılında bu sayı 1 551 olarak gerçekleşti.

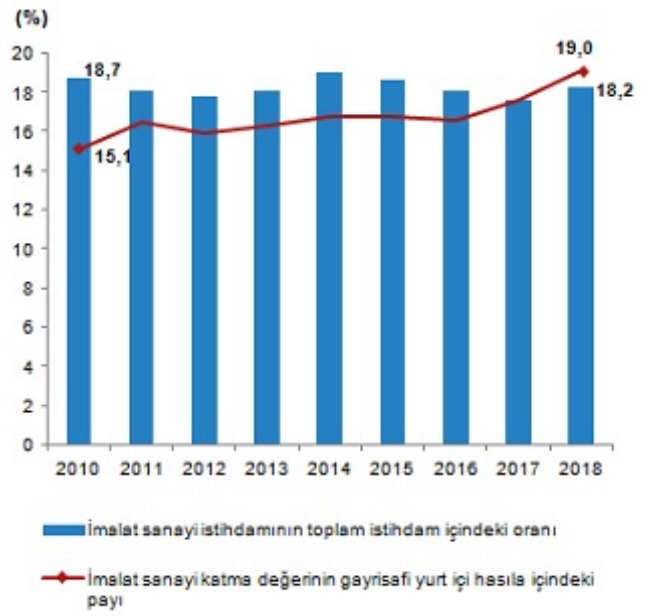
İmalat sanayi katma değerinin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı 2010 yılında %15,1 iken 3,9 puan artışla 2018 yılında %19,0 olarak gerçekleşti. İmalat sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payı ise 2010 yılında %18,7 iken 2018 yılında %18,2 oldu.

Toplam imalat sanayi katma değeri içinde mikro ölçekli girişimlerin payı 2010 yılında %7,8 iken, 2018 yılında bu oran %4,9 oldu.

Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı ve araştırmacı sayısı, 2010-2018

İmalat sanayinin toplam istihdam ve gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı, 2010-2018

İşgücü ödemelerinin GSYH içindeki payı 2018 yılında %30,3 oldu

Ücretler ve sosyal koruma transferlerini içeren işgücü ödemelerinin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı 2010 yılında %27,1 iken bu oran 2018 yılında %30,3 oldu.

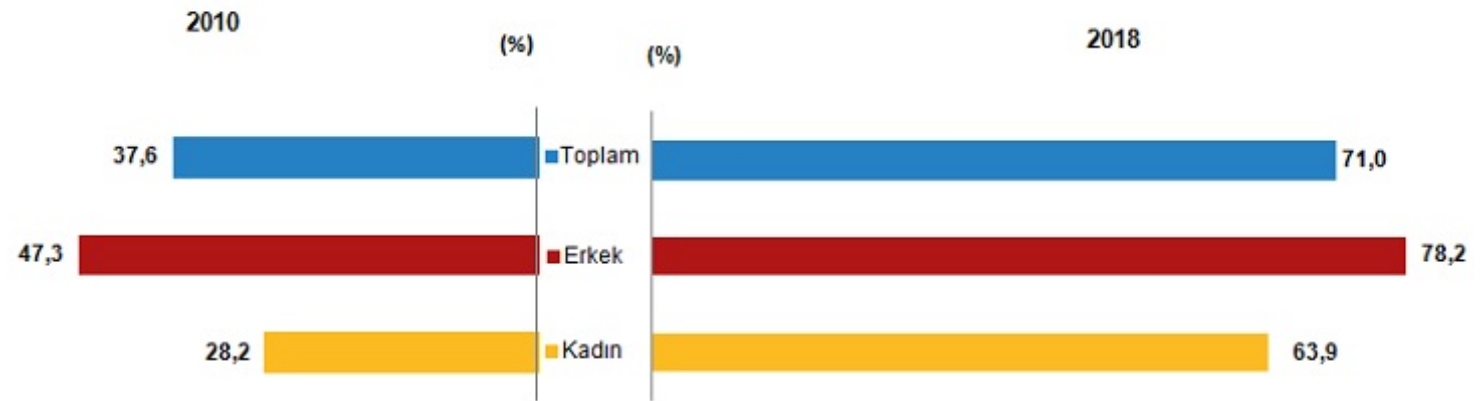
Ormanlık arazi oranı 2018 yılı itibarıyla %28,5 olarak hesaplandı

Ormanlık arazinin toplam arazi büyüklüğüne oranı 2010 yılında %27,1 iken 2018 yılında 1,4 puan artarak %28,5 oldu.

İnternet kullanan bireylerin oranı 2018 yılında %71,0 oldu

İnternet kullanan bireylerin oranı 2010 yılında %37,6 iken 2018 yılında %71,0 oldu. Bu oran 2018 yılında erkeklerde %78,2, kadınlarda ise %63,9 oldu. Cep telefonu kullanan bireylerin oranı ise 2018 yılında %92,7 olarak tahmin edildi. Bu oran erkeklerde %96,3, kadınlarda %89,1 olarak gerçekleşti.

İnternet kullanan bireylerin oranı, 2010, 2018

Net resmi kalkınma yardımlarının GSYH içindeki payı 2018 yılında %1,10 oldu

Türkiye'nin donör ülke olarak yapmış olduğu net resmi kalkınma yardımlarının toplam miktarı 2010-2018 döneminde yaklaşık dokuz kat artarak, 2018 yılında 8 milyar 612 milyon ABD Doları olarak gerçekleşti. Net resmi kalkınma yardımlarının gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) içindeki payı ise 2010 yılında %0,13 iken, 2018 yılında %1,10'a yükseldi.

